

”אל תירא אבְרָם - אָנֹכִי מִגֵּן לָךְ”

חֲרָדוֹת - הָאֵם הֵן מִצְדָּקוֹת?

תשפ”ד | גליון 20

פְּרֻשֵׁת לָךְ לָךְ

הרוגע והשלווה לעת כזאת משמעותם - התעלמות מוחלטת וראייה מעוותת של המציאות, החרדה בעצם משקפת את המצב העכשווי העגום. אם כן, לדעתי, ההיצמדות לשיטת החרדה המתמדת בעת המלחמה היא לא פחות מקיום מידות ה'אמת' וה'צדק'.

ב. **משפחות** רבות מישראל איבדו את יקיריהם באופן מצער במיוחד, וקול דמי אחינו צועקים אלינו מן האדמה. יהודים רבים שוכבים פצועים, חלקם ישארו נכים בגוף או בנפש, אחרים עלולים להתיישר עד סוף ימיהם. מצבם הלא ברור של מאות השבויים החטופים לארץ אויב ואכזר, לא נותן מנוח, ובעיקר רובץ כאבן כבדה על לבבות בני משפחותיהם שאין להם יום ואין להם לילה. אי לזאת באמצעות צער הפחד והחרדה, הנני משתתף בצערם של אלפי הנפגעים מעם ישראל. הרווח כאן הנו 'השתתפות בצער' ו'נשיאה בעול'.

ג. **הפחד** הינו טבע מולד מעם יוצר האדם, מטרתו בוודאי להרחיק את האדם מן הסכנה. באם נרפה בעת שסכנה מרחפת על ראשינו, אנו עלולים להתפס לא מוכנים ולהנוק חלילה. לפי הסעיף זה נרוויח מהחרדה המוגזמת 'הגנה מפני הסכנות'.

ד. **רווח** צדדי 1: באם אכוון אלומת אור לתוככי תכונות הנפש שלי, אולי אגלה כי בטבעי הנני טיפוס הנוטה לפסימיות ולראיית שחורות, המצב השורר כעת 'מחזק' בי את החולשה הקיימת בי, ו'מעודדת' אותי לצפות לגרוע מכל, ולצבוע את פני העתיד בצבעי שחור משחור, 'ליהנות' ממצב שנראה אפוקליפטי (- סוף העולם), שהנה הוא מגיע סוף סוף... בכך מתחזקת הגישה הפסימית שבקרבי.

ה. **רווח** צדדי 2: נוח לו לאדם שלא יזוז ולא יתקדם, קשה לו לצאת מאיזור הנוחות וחוסר המעש, ובייחוד לאותם שיסוד העפר' גובר אצלם (כמובא), דהיינו שמתמודדים עם מידת העצלות, כמוני. אם כן אין זה פלא שהנני 'שש' 'להתלבש בכסות חרדה' בעקבות המצב הבטחוני המתוח, שהלא זה 'תורם' לי לשבת בחיבוק ידיים מבלי להתקדם ולפעול... כך 'ארוויח', ועוד בצדק, נקודות של עצלות - - -

לאחר שחזינו את כל רשימת ה'רווחים' שפירט למעננו ידידנו בעל שיטת ה'ירא והחרד'. ניתן כעת את זכות הדיבור ליהודי בעל העמדה ההפוכה, הוא ירחיב בפירוט

”וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיִּרַק אֶת חֲנִיכּוֹ ... וַיִּרְדֹּף ...”
(בראשית יד, יד)

המדרש תמה, מדוע הפסוק חוזר ואומר את מה שכבר סופר לעיל (בראשית יד, יג) וַיִּבֹא הַפְּלִיט והודיע לאברהם שלוט אחיו נשבה, אלא להשמיענו שלא נמס לבו של אברהם מן השמועה המפחידה הזאת שאחיו לוט נשבה, ואף יצא להלחם בהם.

זהו שאמר הכתוב: **”מְשֻׁמְעָה רָעָה לֹא יִירָא”** - זֶה אַבְרָהָם. **”נָכוֹן לְבוֹ בָטַח בָּהּ”** (תהלים קיב, ז)...

”סִמוּךְ לְבוֹ לֹא יִירָא...” (תהלים קיב, ח) **”שָׁנְאָמֵר ”אל תירא אבְרָם”** (בראשית טו, א), **”... עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה בְּצַרְיֹו”** (תהלים קיב, ח). **זֶה אַבְרָהָם** - שעד כדי כך הגיעה לו עזרת ה' מתוך נאמנותו ובטחונו שהצליח להשמיד ארבע מלכים אדירים בלילה אחד, הוא ומעט אנשיו...

(מדרש רבה מג, א 'מדרש רבה המבואר' עפ"י מפרשי המדרש)

הוי מחשב שכר כנגד הפסד...

רוחות מלחמה עזה במחנה.

הכאב השוכן בלבו של כל יהודי בלתי ניתן לתיאור - על אלה אני בוכיה, עיני עיני יורדה מים על חללי בת עמי, ועל עולליה שהלכו שבי לפני צר. הנה כי כן, רבים מתושבי ארצנו מבוגרים וצעירים כאחד, נתונים בחרדה ובדאגה גדולה מפני הבאות.

הבה ננסה לנתח את תופעת ההיסטריה, החרדה והפאניקה הפוקדות עתה רבים מבני עמנו.

טבע אנושי הוא שהמתקשים להשתחרר מענייני מידות ורגש המצריכים יגיעה, הופכים לעתים את החולשה לשיטה, ובכך כביכול נפטרים מעבודת ההשקעה והנסיון להשליט שכל ישר ורוגע. בגליון מס' 18 הגשנו בפני ציבור הקוראים צרור עצות להירגע ולהרגיע את בני הבית בשם **”עשרה צעדים להרגעת ההורים והילדים”**, בגליון זה נבחן באם יש בבחירה בחיי חרדה בעת הזאת - תועלת או הפסד, לאחר שיתלבנו הצדדים לפנינו, נוכל בעז"ה לכוון את צעדינו האישיים.

הבה נתחיל ונחשב חשבונו של עולם, מה הם ה**רווחים** האפשריים העולים מצורת החיים המתנהלת בצל החרדה מפני הבאות? לצורך זה נאזין ברוב קשב לדבריו של הדוגל בשיטה זו, שהשכיל לפרט לטובת קוראינו היקרים את כל נקודות הרווח שלדעתנו הוא מפיך מהליכה בדרך זו:

א. **הדברים** הקשים שהתרחשו כאן בארה"ק גלויים וידועים לכל, לדאבון הלב. עם ישראל ניתן למשיסה.

הוא גם חייב להמשיך באותה צורה ואף להתעצם ח"ו היל"ית. החרדה מעלימה בכוונה כל מיני צדדים מעודדים, למשל שינוי במצב הרוחני של העם היושב בציון, באשר להתעוררות רוחנית מחודשת, או למשל המהפך בכל הקשור לאחדות ואהבה בין חלקי העם השונים, שכל אלה ידועים כאמצעי הצלה מובהקים כמובא בדברי חז"ל במקומות רבים. כך החרדות גם מסתירות לחלוטין את העובדה שגם בדרך הטבע ננקטו - כלקח מהאסון - פעולות הגנה ושינויים מפליגים.

'מעלותיהן' כביכול של נבואות הזעם באות לידי ביטוי בכך שהן מזינות וימחיות את ההסתכלות הפסימית שבאדם. זאת ועוד, החיל והרעדה המשתלטים על האדם, גורמים לו שוב ושוב לעבור ולחוות באמצעות הדמיון חוויות מאיימות ומפחידות, כאלה שבעז"ה לא יקרו, האין זה נזק מתמשך לחינם?! חבל!

ה. **בזבוז** הזמן והרס נפשו ונפשות בני ביתו הן הן מנת חלקם של המסתגרים בחדתם הַרְבָּה. הבה נצא נא מזה! פעילות חיובית ועשייה פוריה, הן מהוות ברכה בעת הזאת. כמה יהודים 'ניצלו' את התקופה המאתגרת כדי לעזור ולסייע בגשמיות וברוחניות למשפחות הזקוקות לעזרה ולחיזוק, ולעומדים על המשמר להשיב לאויב המר כגמולו, ולהביא שמירה והגנה על עם ה', חוסן נפשי וכושר עמידה באתגרים, גם הקשים ביותר הם הם המאפיינים את בני עמנו הדבקים במקור החיים, הכח והגבורה ית"ש.

*

כעת לאחר שמיעת שני הצדדים ולסיכום הניתוח המעמיק וחישוב ההפסד הגדול של היות יהודי בן מלך שרוי בדאגה רבתי ובחרדה גדולה עד מאוד עקב המצב, מול נקודות התועלת והרווח המפוקפקות של היותנו חלילה שקועים באימה ופחד כשאיפת אויבינו - בטוחני שנעשה הכל על מנת להרגיע את עצמנו, נקרין שלוה בבתנו, ונשפיע אור אף על הסביבה, וכך יחד עם תפילה ובקשה מהשי"ת שיחוס על עמו, ויאמר די לצרותינו, נאזור אומץ לב ועוז רוח הנגזרים מבטחון חזק והישענות מוחלטת בצור ישראל וגואלו, אוהבן ומושיען של ישראל.

רב ויתן לנו רשימה של ההפסדים והנזקים שעלול - המאמץ לעצמו את 'שיטת' החרדות - להמיט על עצמו ועל הסביבה, אלו הם דבריו:

א. **ההישג** והמתנה הגדולים ביותר שאנו יכולים להעניק לאותם חיות אדם, מבצעי הטבח האכזרי ימ"ש, זה בדיוק להיות שרויים במצב של בעתה, בהלה, מורד-לב ונמיכות רוח. הם הערבים הרשעים רוצים בכל מאודם לראות את היהודים אפופי אימה ופחד. **את הפרס הזה לא נגיש להם בשום אופן, ויהי מה.**

ב. **כאב** עמוק ואבל תהומי הם אכן מנת חלקם של עם ישראל שמידת הרחמנות היא מסימני ההיכר שלו. אולם האם החיים בצל החרדה מוסיפים משהו לאי מי?! זה רק מוריד אותנו, ולא מאפשר לנו לשוב ולקיים חיים נורמליים. אדרבה עם ישראל תמיד נודע בכחו ובגבורתו להתאזר באומץ ובגבורה ולהשיב מלחמה שעה בעת הצורך, והעיקר בס"ד להאיר את העולם ולעסוק בבנין ובעשיית טוב וחסד, שנקמה מתוקה מזו אינה בנמצא.

ג. **אכן** כשנתונים במצב של סכנה ממשית, הפחד הטבעי הוא מתנה מעם הבורא ית' בשבילנו, כדי להגן עלינו מפני פגיעות ח"ו. התכונה המולדת הזאת מביאה את האדם לחפש מחסה, להילחם או להסתתר. אולם לאחר מכן, צריך לפעול בקור-רוח ובשום שכל, לבצע את הפעולות הנדרשות של שמירה והגנה, אולם באופן של 'מוח שליט על לבי'. תאר לעצמך, כיצד היתה נראית מערכה בשדה קרב כאשר לבו של המפקד או החייל נמוג מרוב פחד ובעתה... וכפי שהשוטרים יספו לדבר אל העם הלוחם "..."אָמְרוּ מִי הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַף הַלֵּבב יִלָּךְ וְיִשָּׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמָּס אֶת לִבָּב אֲחִיו כְּלָבָבוֹ" (דברים כ, ח).

ד. **כשאנו** שרויים במצבי חרדה ומדמיינים בבעתה כל מיני תחזיות מאיימות, אנו מתעלמים מיד ה' הפרושה עלינו, ומנהלת אותנו בכל עת ורגע. חסדי ה' מטיבים עמנו ומקיימים אותנו לאורך כל ימי הגלות, שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם.

הן החרדות מתעקשות לשכנע אותנו להאמין שבאם המצב לדאבון הלב היה קטסטרופלי ל"ע, אז

'נלחמים על הבית' | הבית היהודי כאי של יציבות ורוגע בתוככי סערת המלחמה

האזינו לשלוחת החירום של 'קו עולמות' להורים וילדים

מפי יו"ר מכון 'עולמות' המחנך הרב דוד רוזנברג מאמן ילדים ונוער, מנחה סדנאות לילדים לכישורי חיים ולמידות טובות, ומסייע בהתמודדות מול מצבי חרדה

08.61.61.682

מוגש כשירות לציבור ע"י מכון 'עולמות' - הכשרת צאצאינו לחיים | 0527624095 | machonolamot@gmail.com

לזכות הילד בן ציון בן אורה ני"ו

לרגל שמחת תגלחתו

יה"ר שיזכה לגדול ולצמוח לתפארת בכרם בית ישראל יראו ממנו הוריו וזקניו שיחיו ומכל צאצאיהם רוב נחת דקדושה

לזכות התינוקת רחל ליבא בת רבקה שתחי'

יזכו הוריה שיחיו לגדלה לתורה לחופה ולמעש"ט מתוך בריאות הגוף והנפש ותמיד יראו ממנה רוב נחת!

אֲחִינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל. הַנְּתוּנִים בְּצָרָה וּבְשָׁבִיָּה. הַעוֹמְדִים בֵּין בַּיִם וּבֵין בַּיְבֵשָׁה. הַמְּקוּם יָרַחם עֲלֵיהֶם וְיֹצִיאֵם מִצָּרָה לְרוּחָהּ. וּמֵאֲפֵלָה לְאוּרָהּ. וּמִשְׁעָבוֹד לְגֵאֲלָהּ. הַשְּׂתָא בְּעֵגְלָא וּבְזֵמַן קָרִיב, וְנֹאמַר אָמֵן.